

ONDERWEG

Kerkblad van de Protestantse Gemeente Elst (Gld.)

42e jaargang nr. 4 • mei 2021

MEDITATIE

De tuin van het leven

Nu we volop in het seizoen van de Lente zijn gekomen vraagt de tuin aandacht van ons. Niet alleen aandachtig kijken naar wat er groeit en bloeit, maar ook aandacht om de tuin te onderhouden. Een tuin is meer dan grond en een verzameling bloemen en heesters, het is ook een metafoor voor het leven. Wie tuiniert wroet een beetje in het leven zagezegd. Tuinieren plaatst een mens met zijn voeten in moeder aarde.

Om de monnik met zijn voeten bij de grond te houden, kent een abdij dan ook een tuin. Na twee uur studeren in de bibliotheek behoort de godzoeker volgens Benedictus minstens twee uur in de tuin van het leven te schoffelen. De humus moet aan zijn handen kleven. Het wroeten in Gods aarde heeft dezelfde waarde als een gebed. Abt Johannes Eckert van de midden in München gelegen Bonifatiusabdij koestert dan ook de tuin in zijn klooster. Het is volgens hem een beplante oase midden in een geasfalteerde en betonnen wereld. Een klein ommuurd paradijs in een stenen jungle. Eckert, verwijlt regelmatig in de met zorg onderhouden hof van Heden om zo dicht bij het geschapene en de Schepper te blijven. De tuin leert hem steeds weer dat je als mens het leven niet naar je hand kunt zetten. Je bent net als een tuin afhankelijk van de seizoenen en het weer. Het is deze tuin die hem attendeert dat het leven zijn eigen tijden en perioden heeft. Er is een tijd van zaaien, groeien en oogsten. Ook de tijd van het braak liggen en geduldig wachten. Ook de liturgie van de kerk kent zijn seizoenen: in de lente vieren we Pasen, feest van vernieuwd leven. Kerst is het feest van het licht, teken dat de kortste nacht voorbij is gegaan en het licht van God de nacht zal verdrijven.

Een goede pastor is als een goede tuinman. Iedere plant heeft zo zijn eigen aanpak nodig. Sommige planten hebben behoefte aan veel zon. De ene mens moet je regelmatig in het zonnetje zetten. Een ander gedijt het beste in de schaduw,

een beetje achteraf, niet te zichtbaar. De één aard het beste in sompige klei, een ander zet zijn voeten het liefste op een zanderige bodem. Kortom: ieder mens heeft zo zijn eigen groeiwijze, zijn eigen tijd en grond om tot bloei te komen. Het is de kunst om ieder mens, iedere plant op de juiste wijze te behandelen.

Benedictus leert van de tuin dat het geloof ook tijd nodig heeft zich te kunnen ontplooiën. Wil onze relatie met God tot wasdom komen, dan is geduldig wachten daar een belangrijk onderdeel van. Geduld is een christelijke deugd.

Inzicht in geloofs- en levensvragen groeit in jaren. Je kunt de periode van groei niet overslaan. De relatie met God is als een rozenstruik. Wil deze vol geurende bloemen raken dan is daar een tijd van zorgvuldig bemesten, snoeien en water geven aan vooraf gegaan. Snoeien, loslaten om tot verdieping te komen. God zoeken, je inlaten met zingeving, kost tijd en energie. Het onderhoud van een tuin vergt uithoudingsvermogen en liefde. Zonder aandacht vervalt een tuin snel in een wildernis. Een tuin wordt met liefde tot boei gebracht.

In de tuin van het leven bevindt zich ook onkruid. Benedictus meent dat we niet moeten schrikken van distels en doornen in een tuin.

We moeten een tuin ook niet geheel onkruidvrij willen hebben. Dan stellen we te hoge eisen aan het leven. Een mooie gedachte.

Onbekende planten veroveren in de zorgvuldig aangelegde border een plaats en verdringen liefdevol geplante bloemen. Soms is het een schone verrassing een nieuwe bloem te ontdekken. Een cadeau van de Schepper. Een andere keer bemerk je tot je schrik een kruid waar niets tegen opgewassen is. Het zoekt zich kruipend een weg door je tuin en laat zich niet weg schoffelen. Brandnetels prikken en maken het werken in de tuin onaangenaam. Dit ongewilde groen leert ons dat het leven nu eenmaal zijn prikkelbare momenten kent. De strijd tegen het onkruid maakt van ons stevige en weerbare mensen. Het levensonkruid is een wezenlijk onderdeel van het leven. Nooit is het helemaal uit te roeien. Het onvolmaakte leert ons het volmaakte te zien. Een tuin zonder onkruid is misschien zelfs saai.

Ik wens iedereen veel aandacht en groei in geloof in de tuin van het leven.

Ds. Jeroen Jeroense

Vanaf 2 mei is de kerk open voor 30 personen. Vooraf reserveren via de website is noodzakelijk.

De diensten zijn ook te volgen via de kerkomroep en YouTube.

De meest actuele informatie vindt u steeds op de website www.pg-elst.nl

KERKDIENTEN

Zondag 2 mei

10.00 uur KERK

Ds. P.J.G. Jeroense
organist: IJ. ter Haar

Zondag 9 mei

10.00 uur KERK

Moederdag
Ds. P.J.G. Jeroense
organist: J. Jansma

Zondag 16 mei

10.00 uur KERK

Ds. D.J.A. Sniijders
organist: D. Luijmes

Zondag 23 mei

10.00 uur KERK

Pinksteren
Ds. D.J.A. Sniijders
Ds. P.J.G. Jeroense
organist: D. Luijmes

Zondag 30 mei

10.00 uur KERK

Drie-eenheidszondag
Ds. D. Kruyt
organist: IJ. ter Haar

12 + uitje

Zondag 6 juni

10.00 uur KERK

Ds. D.J.A. Sniijders
organist: D. Luijmes

Bijbelleesrooster mei 2021

2 mei Ezechiël 38:14-23

9 mei Jozua 23:1-16

16 mei 1 Johannes 5:13-21

23 mei Psalm 104:19-35

30 mei Johannes 3:1-13

Agenda activiteiten en bijeenkomsten mei 2021

We leven in onzekere tijden. Daardoor is het lastig om activiteiten en bijeenkomsten te plannen want het kan snel veranderen door de Corona maatregelen. Daarom heeft de redactie besloten ook deze maand geen agenda van activiteiten en bijeenkomsten te plaatsen. De beste manier om op de hoogte te blijven van wat er wel of niet door gaat is de agenda van de website te raadplegen. Deze agenda wordt zo actueel mogelijk gehouden. Bij vragen zou u ook nog kunnen bellen bij degene die vermeld wordt in Leren en Inspireren voor de juiste informatie.

UIT DE GEMEENTE

OMZIEEN NAAR ELKAAR

Wilt u bezoek, heeft u behoefte aan een gesprek of aandacht? Of heeft u misschien hulp nodig? Onze predikanten helpen u graag verder.

Ds. Dick Snijders, 06 - 19920341,
dick-snijders@pg-elst.nl

Ds. Jeroen Jeroense, 06 - 50237946,
jeroen-jeroense@pg-elst.nl

SAMEN DELEN

Heeft u iets bijzonders meegemaakt dat u wilt delen met andere gemeenteleden? Stuur een berichtje naar onderweg@pg-elst.nl of breng het even langs bij het kerkelijk bureau.

LIEF- EN LEEDBRIEF

Voor u als gemeentelid bestaat ook de mogelijkheid zich op te geven voor de Lief- en Leedbrief.

De Lief- en Leedbrief verschijnt als aangemelde gemeenteleden lief of leed willen delen met de gemeente en een bericht insturen over bijvoorbeeld een geboorte, huwelijk, ziekte of overlijden in de familie.

U kunt zich opgeven als gemeentelid om ook de Lief- en Leedbrief te ontvangen via het adres liefenleedbrief@pg-elst.nl

Wilt u in de mail uw naam, adres en telefoonnummer vermelden?

In memoriam: Thomas Bernard Strasser

geboren 02-04-1942 te Amsterdam – gestorven
05-04-2021 te Bemmelen

*'En niemand weet wat leven is, alleen dat het
gegeven is en dat van dat geheimenis, God begin
en einde is.'*

Huub Oosterhuis

Tijdens de dienst van afscheid op dinsdag
14 april is afscheid genomen van Tom Strasser.
Zijn kleinkinderen hebben een licht voor hem
ontstoken en kinderen en familie hebben hem in
woorden herdacht. Al deze woorden proberen het
leven van Tom tot leven te roepen. Allemaal zijn
ze als de facetten van één diamant. Ze schijnen
allemaal naar de kern, de ziel van Tom. Wie hij
was, wie hij wilde zijn, hoe hij door het leven
is gevormd. En alle facetten dragen een klein
deeltje van Tom in zich. Samen vormen ze een
eenheid, een beeld, een schets. Ieder facet
draagt een deel van de kern van Tom.

Als predikant heb ik vooral zicht gekregen op het
geloofsfacet van Tom. Hij noemde zich regelmatig
met een glimlach de 'lastige lutheraan'. Als
betrokken gemeentelid kon hij kritische vragen
stellen over een viering, een verkondiging een
gedachte. Altijd 'to the point'. Tom voelde zich
thuis bij het geloof. Wist zich geraakt door de
liefde van de Eeuwige. Hij heeft zich dan ook
altijd ingezet voor het bestaan van de kerk.
Eerst de Lutherse in welke hij was opgevoed,
later die van de PKN als geheel. Zo was hij lid
van de Synode van de Evangelisch Lutherse Kerk
en later lid van het Pensioenfonds van de PKN.
Als accountant was hij thuis in cijfers en hij
hield er van beleidstukken te lezen.

Naast het bestuurlijke was Tom ook spiritueel
betrokken bij de kerk. Hij wist zich gedragen door
de onvoorwaardelijke liefde die we God noemen.
Ook het laatste jaar heeft Tom de vieringen in de
kerk zo veel mogelijk gevolgd. Helaas vanwege
corona online. Toen ik Tom pas geleden bezocht
sprak hij er met veel waardering over. De kerk,
de gemeente van de Levende was een huis waar
Tom zich thuis voelde. Een jas die hem paste.

In een tweetal open gesprekken heb ik met Tom
heel open kunnen spreken over zijn leven, de

naderende dood, zijn geloof en zoeken naar
God. Voor Tom is het leven van een mens niet
geëindigd als hij of zij is gestorven. Voorbij de
grens van de dood is er een vernieuwd leven, op
een andere manier dan hier op aarde. Het leven
is een mysterie, maar de dood uiteindelijk ook.
Tom was niet bang om te sterven. Het leven op
aarde was voor hem voorbij. Zijn lichaam kon
niet meer, hij was aan bed gekluisterd en dat
was voor hem geen leven. Het was voltooid zo
ver een leven voltooid kan zijn.

Op de voorkant van de liturgie was een pastel-
tekening afgebeeld van Kim Stabin. Tom was
immers met hart en nieren een 'hobby schapen-
boer' geweest. Met veel liefde en zorg heeft Tom
altijd voor zijn schapen gezorgd totdat dit niet
meer ging.

Tot slot nog een citaat van Maarten Luther. Als
eerbetoon aan Tom de 'lastige Lutheraan'. *'Mitten
wir im Leben sind / mit dem Tod umfassen...'* Dat
zijn oude woorden. Ze vormen de beginregels van
een van de Luthers kerkliederen: 'Midden in het
leven zijn we door de dood omvassen'. De dood
is een onderdeel van het leven, hoe lastig en
moeilijk het soms ook is. Met Luther mogen we
ooit geloven dat in de dood het leven gevonden
kan worden. We leven verder in de liefde van de
opgestane Heer.

Tom is vlak na Pasen overleden. Na het feest
van de opstanding uit de dood, is hij een nieuwe
wereld ingegaan. Vol vertrouwen, vol geloof dat
een mens mag verder leven, vernieuwd, anders,
in de liefde van God.

Dat zijn leven ons tot zegen mag zijn.

Ds. Jeroen Jeroense

In memoriam Pieter Hamelink

Op zaterdag, 10 april 2020, is in de Linge Hof in Bommel op de leeftijd van 86 jaar overleden Pieter Hamelink, echtgenoot van Poula de Regt. In brede kring was akkerbouwer Piet Hamelink een man waar men achting voor had, om zijn bezonnen oordeel, zijn standvastigheid, zijn vriendschap en ook zijn vermogen om zich op te richten na zware tegenslag.

Geboren en opgegroeid in Axel, Zeeuws-Vlaanderen, spanden zijn ouders zich ervoor in dat deze pientere jongen verder kon leren. 'Verder' werd vér. Hij werd student aan de Hogere Landbouwschool in Ede, ontwikkelde zich tot een deskundige, met name in de veredeling van aardappelrassen, en kwam na een periode bij een aardappel-onderzoekscentrum in Barendrecht op de boerderij van zijn schoonouders aan de Mussenberg in Elst. Hier raakte Piet betrokken in allerlei organisaties, variërend van school, kerk en samenleving. Zo vertegenwoordigde hij bijvoorbeeld de akkerbouwers in de Christelijke Boeren- en Tuindersbond (CBTB), en was hij een gewaardeerd lid van de Rotary.

Zijn leven lang wist Piet zich een kind van God. Van jongs af aan kende hij de spanningen die de verdeeldheid in de kerken kon veroorzaken. Maar hij liet zich daar niet door van de wijs brengen. Als gepassioneerde akkerbouwer leefde hij dicht bij de geheimen van de schepping en kreeg er nooit genoeg van die nog dieper te benaderen. 'Onderzoek alle dingen en behoud het goede'- dat zat diep in hem.

In de afscheidsdienst in de Grote Kerk, op vrijdag 16 april, hebben we daarbij stilgestaan. We lazen Jezus' gelijkenis van het zaad, dat op vele manieren in onze akkers valt, waarbij verschillende tegenslagen in het leven belicht worden. Maar dat een goed deel van het zaad ook in goede aarde valt en wonderlijk veel vrucht draagt.

Ten slotte wilde zijn familie toch ergens zingen, wat niet in de kerk kon. We deden het bij het graf, waar Pieter als zaad van Gods toekomst in de aarde werd gelegd, en wij zongen: 'Ga met God en Hij zal met je zijn'.

ds. Dick Kruyt

Dag

Blij verrast door de bloemen van de kerk, mijn herstel gaat langzaam,
Ik krijg nu het hele jaar immuuntherapie en blijf vooruitkijken.

Dank voor het meelevens!

Groet

Jaap Haan

Hartelijk dank

Graag willen wij u bedanken voor alle bloemen en mooie brieven en kaarten naar aanleiding van het overlijden van mijn man Gerrit. Uw medeleven heeft ons goed gedaan.

Hartelijke groet,

Hennie Groeneveld

Bedankje

Ondanks alle voorzorgsmaatregelen heeft het Covid-19 virus ons toch te pakken gekregen. In onze situatie voelde het als een flinke griep met een nasleep van slaptte en vermoeidheid. Zo'n drie weken hebben we er last van gehad.

Het was in de kerkelijke gemeente een drukke periode met de Stille week en Pasen. We willen iedereen bedanken voor de inzet, het begrip, de kaarten, appjes, telefoontjes, bloemen en reacties via Facebook.

Het medeleven was overweldigend.

Dick en Jannie Sniijders

Onze jarigen van 90 jaar en ouder

Op 7 mei hoopt de heer A. Kok, Elst, 91 jaar te worden.

Op 19 mei hoopt mevrouw M. Seggelink, Elst, 97 jaar te worden.

Op 27 mei hoopt de heer J. Sassen, Elst, 92 jaar te worden.

Op 29 mei hoopt mevrouw A. Hendriks, Elst, 93 jaar te worden.

Het redactieteam van Onderweg feliciteert hen van harte met deze feestelijke dag. Natuurlijk kunnen gemeenteleden een kaartje sturen. Onze ouderen stellen dat, zeker in deze spannende tijd, zeer op prijs.

Protestantse Vrijwilligers Dienst nieuws

Helaas is het nog steeds niet mogelijk om elkaar in een vergadering te ontmoeten. Daarom heeft er een telefonische belronde plaatsgevonden met alle vrijwilligsters, die zich voor bezoekwerk namens de PVD van Protestantse Gemeente Elst inzetten. Deze telefoontjes werden zeer op prijs gesteld.

Met enthousiasme is verteld, hoe de bezoeken ingevuld worden en hoe aandacht gegeven wordt. Tot nu toe veelal op afstand aan de deur, soms met een kleine zelfbedachte of zelfgemaakte attentie of via een kaartje of een telefoontje en met verjaardagen en rond Kerst extra aandacht. Nu bepaalde leeftijdsgroepen gevaccineerd zijn, is contact binnenshuis steeds meer mogelijk, al blijft de 1,5 meter afstand gelden.

Alleen de ouderen, die destijds positief gereageerd hebben op een min of meer regelmatig bezoekje staan op deze lijst. Mochten er inmiddels anderen boven de 77 jaar zijn, die ook bezoek op prijs stellen, dan kunnen ze zich altijd melden via de telefoon- of mailgegevens achterin Onderweg.

In de tussentijd heeft zich ook een nieuwe PVD-ster gemeld, die graag wat bezoekwerk wil doen. In en rond Tertzio zijn wegens overlijden wat bezoekmomenten weggevallen. Er is dus ruimte om meer aandacht te geven en een luisterend oor te bieden aan mensen, die daar wonen, de namen moeten ons dan wel bekend zijn.

Wat betreft de gezamenlijke activiteit met de vrijwilligers hopen we toch binnen afzienbare tijd iets te kunnen melden. We houden de moed erin.

Met vriendelijke groet, namens de PVD,
Corrie Bruining

KERKENRAAD

'Werk aan de Grote Kerk': de architecten van Buro Stiel gaan ons helpen

In de vorige editie van Onderweg vertelden we dat wij als Kerkenraad op het punt stonden om een architect te kiezen om ons bij te staan bij het uitwerken van de plannen rondom de herinrichting van ons kerkgebouw en de directe omgeving. Welnu, dat is inmiddels gebeurd.

Na een grondige selectie heeft de Kerkenraad, op basis van een unanieme voordracht door de selectiecommissie, besloten om in zee te gaan met Buro Stiel (www.burostiel.nl). De opdracht heeft betrekking op het maken van een masterschetsplan voor de stappen 'vieren', 'ontmoeten' en 'complementeren', zoals we die eerder hebben genoemd, en een wat verder uitgewerkt schetsontwerp voor de eerste twee stappen 'vieren' en 'ontmoeten', inclusief een globale investeringsraming. Het gaat concreet om een opdracht ter grootte van ongeveer € 22.000. Het op te leveren resultaat moet voldoende houvast bieden om als basis te dienen voor verdere inspraak, overleg, afstemming en besluitvorming gericht op vervolgstappen.

Buro Stiel is inmiddels aan de slag. In de zomer kunnen we het zogenaamde masterschetsontwerp tegemoet zien. Rond november ziet het uitgewerkte schetsontwerp het levenslicht, in 3-D gevisualiseerd zodat ook de communicatie maximaal kan worden ondersteund. Uiteraard zal in de tussentijd frequent overleg plaatsvinden met de architect. Daarom zijn we ook verheugd dat de selectiecommissie in stand blijft en bereid is zich te laten omdopen tot begeleidingscommissie. Alle leden nemen deze taak met plezier op zich. De commissie is bovendien verder uitgebreid, met twee jongere gemeenteleden, zodat ook jongeren zich vertegenwoordigd weten.

De begeleidingscommissie, die in de loop van het traject kan worden aangevuld indien andere expertise noodzakelijk is, ziet er nu aldus uit:

- Jeroen Jeroense, lid Kleine Kerkenraad, tevens predikant

- Romanie van der Kaa, gemeentelid, actief jongere in jeugd- en jongerenwerk
- Alwin Kaashoek, extern adviseur
- Astrid Kepers, gemeentelid, tevens stedenbouwkundige
- Henk Kiestra, lid College van Kerkrentmeester, tevens bouwkundige
- Peter de Leeuw, voorzitter Kerkenraad
- Ate Lindeboom, lid Kleine Kerkenraad, voorzitter College van Kerkrentmeesters, voorzitter van de selectiecommissie
- Anneke Manche, gemeentelid, voorzitter Museumcommissie
- Wichert van Olst, lid Kleine Kerkenraad, tevens accountant
- Meinte Visser, gemeentelid, tevens architect.

De begeleidingscommissie rapporteert aan de Kleine Kerkenraad, die in dit traject als Stuurgroep optreedt. Daarnaast hebben we als Kerkenraad een financiële commissie in het leven geroepen, met name om in elke fase de financiële consequenties van mogelijke keuzes te beoordelen en na te denken over mogelijke financiering. Deze commissie bestaat uit kerkenraadsleden en een gemeentelid met een financiële achtergrond: Arie de Groot, Wichert van Olst, Roland Eenhoorn en Dirk Faber.

Tegen de tijd dat de architect de eerste ideeën presenteert, kunnen we als gemeente hopelijk weer fysiek bijeen komen en er met elkaar naar kijken en over praten. Daarover zullen we u uiteraard tijdig informeren. Zoals eerder gezegd, hebben we voor vragen of suggesties een apart emailadres in gebruik genomen: werkaandegrotekerk@gmail.com. Voelt u vrij.

Mocht u over expertise beschikken die nu of later in het traject ook van belang zou kunnen zijn, dan nodigen wij u graag uit om dat aan ons kenbaar te maken. We kunnen alle hulp gebruiken. Het is een groot avontuur met een onzeker verloop, maar we hebben er veel zin in.
Peter de Leeuw

KERKRENTMEESTERS

De kerk gaat weer open op 2 mei

Al meer dan 5 maanden zijn de kerkdeuren gesloten geweest. Het was voor ons allen een lange periode waarin de kerkdienst erg werd gemist. Regelmatig kwam dan ook de vraag, met een onderton van ongeduld, wanneer kan de kerk weer open. Een belangrijk element van ons beleid was en is dat we solidair willen zijn met de maatschappij. Daarnaast zijn de adviezen van het moderamen van de generale synode van de PKN voor ons een belangrijke leidraad bij het vaststellen van het beleid.

Nu de regering heeft besloten stapsgewijs de genomen coronamaatregelen te gaan afbouwen en op 28 april aanstaande de eerste stap wordt gezet en de maatschappij meer ruimte krijgt, is dit voor ons aanleiding het beleid te herzien en de kerk weer te openen op zondag 2 mei aanstaande.

Hiermee is ons beleid weer in lijn met het advies van de het moderamen van de generale synode van de PKN, dat reeds in een eerder stadium de opening mogelijk maakte voor 30 kerkgangers. Dit aantal is exclusief voor de medewerkers aan de dienst en inclusief de kinderen. Daarnaast moet er weer gereserveerd worden en is een gezondheidscheck nodig.

De reservering kan plaatsvinden via onze website.

Er is verder besloten om nu nog niet na de dienst samen koffiedrinken in De Ruimte.

De kerkenraad is zeer verheugd dat we deze stap weer kunnen nemen en hoopt en vertrouwt erop dat we in de komende maanden volgende stappen kunnen zetten en meer kerkgangers mogen verwelkomen op zondagmorgen in de kerk. We houden u op de hoogte via website en afkondigingen in de kerkdienst.

Ate Lindeboom

DIACONIE

Brood of spelen?

De Romeinse schrijver Juvenalis (60 – 140 na Christus) gebruikte de term 'brood en spelen' sarcastisch om aan te geven dat de Romeinse keizers het verval van het Romeinse Rijk maskeerden door het volk gratis brood en spelen aan te bieden; als het volk die twee had was het tevreden en kwamen er geen klachten over het verval.

Ook in de huidige maatschappij zien we iets dergelijks: als we maar genoeg te eten en te spelen hebben zijn we tevreden. In ons geval gaat het allang niet meer om brood, maar om al onze manieren om luxevoedselsoorten tot ons te nemen. Ontevredenheid groeit nu we niet meer als vanzelfsprekend op een terras kunnen genieten van koffie met gebak of iets anders.

Gelukkig hebben we nog wel spelen: we surfen wat af op internet en de mobiele telefoon. Want wie wil niet iedereen laten weten wat je aan het doen bent of welk leuk filmpje je gezien hebt, of ...? Het gebruik van mobiele data is in het eerste kwartaal van 2020 met een derde gestegen ten opzichte van het eerste kwartaal 2019. Het gaat om meer dan 200 miljard MB. Let wel: hier is een groot deel van het thuisgebruik van pc's en laptops niet in meegerekend!

Energieverbruik

Wat we vaak vergeten is dat digitaal gebruik energie kost. Een gemiddelde internetgebruiker verbruikt per jaar 365 kWh en 2900 liter water. Dit levert evenveel CO2 als 1400 km in een auto. Zo werd alleen al voor het in standhouden van de Bitcoin in 2020 90,2 miljoen ton CO2

uitgestoten; evenveel als een stad als Londen. Het energieverbruik daarvoor was 184 TWh; evenveel als alle datacenters ter wereld. Daarmee leverde het internetgebruik als geheel meer CO2 dan het vliegverkeer!

Brood of spelen

We zien de vraag naar elektriciteit enorm toenemen en het aanleggen van windturbines en energievelden op landbouwgronden levert de exploitanten veel geld op. Daardoor betalen zij veel meer voor grond dan een gemiddelde agrariër, die daarmee zijn mogelijkheden drastisch ziet afnemen. In de Wieringermeer zijn recent 82 windturbines geplaatst die voldoende energie leveren voor 37.000 huishoudens. Microsoft heeft hier 36 hectare grond gekocht voor haar datacenter voor Afrika en Zuidoost-Azië en gebruikt hiervoor de stroom van 50 van die windmolens. Van de landbouwpolder is inmiddels weinig agrarisch meer over. Houden we door al ons spelen nog wel genoeg mogelijkheden over voor ons brood? Beperk dus zoveel mogelijk uw dataverkeer.

Bert Wolters, (thema)diaken duurzaamheid

PS. Helaas is voor dit artikel ook gebruik gemaakt van internet om de impact in cijfers te kunnen aangeven.

DUURZSAAMheidstip:

Beperk uw dataverkeer!

Reacties en meer tips graag naar
woltersbw@gmail.com

DIACONIECOLLECTE MEI 2021

Helpen waar geen helper is, de Pauluskerk Rotterdam

De Pauluskerk in Rotterdam is een diaconaal centrum waar kansarme en kansrijke Rotterdammers elkaar ontmoeten. De Pauluskerk is een begrip in Rotterdam. Dit centrum is er voor mensen, zonder papieren, daklozen en verslaafden. Maar het is meer. Het centrum wil ook een plek zijn waar kansarme en kansrijke Rotterdammers elkaar ontmoeten. Beneden is een 'kerkplein' met een restaurant.

Op de eerste verdieping is de inloop met koffie en broodjes. De kerk is op de tweede verdieping. Op de verdiepingen drie en vier zijn er opvangplekken voor mensen die een tijdelijke overbrugging nodig hebben. Kortom: een diaconaal centrum dat leeft en bruist met tal van activiteiten voor en met mensen in de knel. Zie ook www.kerkinactie/pauluskerk

BESTEMMING UITGANGSCOLLECTEN MEI 2021

2 mei: Sint Maartenshof

Achter De Ruimte ligt een spirituele tuin waar met vormen, planten en objecten een bijzonder invulling wordt gegeven aan de gedachten en beleving van geloof en spiritualiteit. De tuin bestaat uit drie gebieden: Ontmoeting, Inkeer en Wandeling. De tuin vormt een inspirerende plaats voor rust en bezinning, maar ook voor genieten van Gods schepping. We maken er vaak dankbaar gebruik van, maar de tuin moet wel onderhouden worden en er moeten materialen aangeschaft worden.

Meer informatie op: <https://www.pg-elst.nl/index.php/gebouwen/de-ruimte/tuin>

9 mei: Moederdag, KIA Kwetsbare vrouwen en kinderen sterk maken, Oeganda

Moeders zijn de ruggengraat van de Oegandese samenleving, maar armoede, ziekte en huiselijk geweld maken hun leven zwaar. Door de jarenlange oorlog zijn vrouwen en mannen getraumatiseerd, konden kinderen niet of nauwelijks naar school en kunnen gezinnen moeilijk rondkomen. Moeders hebben moeite hun kinderrijke gezin iedere dag weer van eten te voorzien.

Medewerkers van Mothers' Union, het vrouwen-netwerk van de Orthodoxe Kerk, bezoeken deze vrouwen en helpen hen door voorlichting en zaaigoed om sterker te worden.

Meer informatie op: <https://kerkinactie.protestantsekerk.nl/projecten/steun-voor-kwetsbare-gezinnen-in-noord-oeganda>

16 mei: KIA Geen kinderarbeid in de textielindustrie

De grote textielstad Tirupur in het zuiden van India, telt meer dan 10.000 kinderen in de knel. Velen van hen, in het bijzonder de meisjes, moeten werken in de textielsector en kunnen niet meer naar school. Ze lopen het risico slachtoffer te worden van geweld of andere vormen van uitbuiting. Samen met de gezinnen werken de bevlogen medewerkers van SAVE, een stevige organisatie met een groot netwerk van vrijwilligers, aan onderwijs voor alle kinderen om zo de vicieuze cirkel van armoede te doorbreken.

Meer informatie op: <https://kerkinactie.protestantsekerk.nl/projecten/geen-kinderarbeid-in-de-textielindustrie>

kerk in actie

23 mei Collecte Pinksterzending

Bijbelcompetitie in Egypte stimuleert Bijbellezen
In Egypte hebben veel christelijke gezinnen geen geld voor een eigen bijbel. Het Egyptisch Bijbelgenootschap deelt daarom losse Bijbelboeken uit in het kader van de jaarlijkse bijbelcompetitie voor kinderen. Samen met hun ouders lezen de kinderen een Bijbelboek, beantwoorden vragen en maken een opdracht. Tijdens een groot festival op verschillende plekken in Egypte wordt de competitie afgesloten met een wedstrijd over wat de kinderen thuis hebben geleerd. De winnaars krijgen een prijs, bijvoorbeeld een geïllustreerde bijbel.

Met uw bijdrage steunt u het zendingswerk van Kerk in Actie in Egypte en wereldwijd. Geef aan de collecte of maak een bijdrage over door middel van de acceptgiro die bij het kerkblad zit.

Meer informatie op
www.kerkinactie.nl/bijbelcompetitie
 Helpt u mee om deze collecte tot een succes te maken? Hartelijk dank!
De ZWO commissie

30 mei: Drie-eenheidszondag: Ronald McDonaldhuis Arnhem

Het Boshuus is een van de drie aangepaste vakantiehuizen van het Ronald McDonald Kinderfonds en biedt gezinnen met een zorgintensief kind (0 – 25 jaar) een mooi, aangepast vakantieappartement tegen een laag-drempelige prijs. Ook jongvolwassenen met een

beperking zijn er het hele jaar door welkom. Er werken 2 betaalde krachten en ongeveer 50 vrijwilligers. Met de Veluwe om de hoek en de bossen naast de deur biedt dit fraaie gebied tal van mogelijkheden voor een gevarieerde vakantie. Gewoon lekker uitrusten kan natuurlijk ook. Je bent er hier 'even helemaal uit'.
 Meer informatie op:
<https://www.kinderfonds.nl/vakantiehuis-bos-huus/over-het-boshuus>

Collectebonnen

Kerkgangers die gebruik willen maken van collectebonnen kunnen deze in de volgende coupures bestellen: Kaarten met 20 bonnen van € 0,50 (€ 10,-) of € 0,75 (€ 15,-) of € 1,- (€ 20,-) of € 2,- (€ 40,-) door storting op bankrekeningnummer NL71 RABO 0373719019 ten name van Collectebonnen Protestantse Gemeente Elst, onder vermelding van adres, aantal en soort. Uw bestelling wordt zo spoedig mogelijk bij u thuis bezorgd. Voor nadere informatie A.M. Brandt, tel. 376384 (na 19.00 uur)

**DE TORENHAAN ZEGT ER
 HET ZIJNE VAN...**

KERK WEER OPEN!

Daar word ik blij van!

COLUMN

Niet normaal

Wandelend door Park Lingezege gaan mijn gedachten naar de zomer. Niet van dit jaar, maar van volgend jaar. Want tegen die tijd zal het leven toch wel weer normaal zijn, houd ik mijzelf voor. Maar met dat ik dit denk, komt de vraag bij me op wat we over een jaar normaal zullen vinden.

We maken ons druk over versoepelingen – of liever gezegd het uitblijven daarvan – over ministers die ons aan het lijntje houden, over winkels en restaurants die nog steeds gesloten zijn, over ons saaie leven, over wat er allemaal niet kan en niet mag. Maar de wereld telt op dit moment meer dan 3 miljoen overlijdens door Corona; deskundigen schamperen dat we de 4 miljoen ook wel zullen halen. Hoewel Nederland met ‘slechts’ 17.000 sterfgevallen het ‘best goed doet’, telt Europa als geheel 1 miljoen sterfgevallen. En dan hebben we het nog iets eens gehad over mensen die door het virus langdurig zijn uitgeschakeld. Er voltrekt zich een ramp met een niet bevatten omvang, met een ontwrichtend effect op vele honderden miljoenen mensenlevens. Dan kan het toch niet zo zijn dat, als die ramp eenmaal voorbij is, de wereld nog hetzelfde is als vóór de ramp, en de mensen weer hetzelfde belangrijk vinden en hetzelfde dus ook hetzelfde doen?

Handen geven, daar beginnen we niet meer mee. Voortaan kijken we elkaar in de ogen en maken we een vriendelijke buiging met een hand op het hart, met volle aandacht. Omhelzingen en kussen zijn alleen nog voorbehouden aan eigen partner, kinderen en ouders. Dan krijgen deze blijken van genegenheid eindelijk weer betekenis. Mailen doen we alleen nog maar om concrete dingen te melden of te vragen, en dan alleen om meer dan één persoon tegelijk te bereiken. Anders bellen we, of beter nog: lopen of fietsen we gewoon even langs. Vergaderen, zeker als er flinke afstanden moeten worden afgelegd, doen we online. En die keren dat we het prettig vinden om elkaar in levenden lijve te ontmoeten, dan maken we er een klein feestje van, door met

elkaar te eten en te drinken en vooral met elkaar ook over andere zaken het gesprek aan te knopen. Zo wordt samenkomen weer een aangenaam uitje in plaats van een verplicht nummer. Pochen met je volle agenda, om te laten zien dat je belangrijk en actief bent, dat doen we niet meer. Jezelf een weekendje-weg of een stedentripje in het vooruitzicht stellen als beloning voor je harde werken: niet meer nodig, want je hebt leren rusten en genieten in je eigen omgeving, maar ook van elke nieuwe dag die je in goede gezondheid en in harmonie mag doorbrengen. Tijdens de Lockdown hebben we boeken lezen ontdekt; daar gaan we mee door. En tijdens de Lockdown zijn we muziek, theater en kunst gaan missen. Die schade halen we zo snel mogelijk in.

En de kerk? Volgende zomer is de kerk gesloten. Dan komen we afwisselend in de openlucht en in de aula van het Westeraam College bij elkaar. Maar zingen zullen we doen, zo veel en zo vaak als maar kan. Overal waar wij samenkomen is ons ‘streamteam’ paraat, zodat ieder die dat wil op elke plaats en op elk gewenst moment de samenkomsten kan meebeleven. Intussen zijn de orgels ingepakt, de banken verwijderd, ligt de vloer open en wordt de kerk klaar gemaakt voor de toekomst. Maar de verbouwing van de kerk is veel meer dan een technische ingreep. Zowel de leden van de kerk, maar de andere mensen die de kerk een warm hart toedragen – en dat zijn er veel – voelen zich als het ware opgetild, en ervaren een ongekend groot elan. Want een levende gemeenschap bouwt aan haar toekomst, een adagium dat door de Coronacrisis een diepere betekenis heeft gekregen.

Zou het? Zouden ze uitkomen, mijn dagdromen tijdens mijn wandelingetje? Vandaag, zondag 18 april, preekte ds. Jeroen over het begrip ‘vertrouwen’ aan de hand van het verhaal van de Gideonsbende, en vooral over hoe moeilijk het is om echt te vertrouwen. Laten we voluit proberen te vertrouwen, op de Eeuwige en op elkaar, zodat we niet hoeven teruggrijpen naar wat ooit normaal en niet goed was.

Peter de Leeuwerk

JEUGD

The Meeting is dé plek voor jongeren vanaf 12 jaar. Het is een plek om elkaar te ontmoeten op een ontspannen manier, maar ook om goede gesprekken te voeren en met zingeving bezig te zijn. In The Meeting is iedereen welkom, het is er altijd gezellig en je mag zijn wie je bent! Wil jij je aanmelden bij The Meeting? Vraag het inschrijfformulier op via jjw@jeugdwerkelst.nl Voor het meest actuele programma, en het programma voor de komende maanden kun je kijken op de website www.pg-elst.nl/jeugd

Verlag van The Meeting

Op woensdagavond is onze vaste Meetkring avond. De ene keer is er een inloop, dan drinken we samen wat en gaan spelletjes spelen. De andere keer is er een serieus onderwerp. Zo hebben we het 17 maart gehad over 'op zoek naar God'. Waar verlang jij eigenlijk naar?

Iedereen verlangt naar veiligheid, geborgenheid en iemand waar je altijd terecht kunt. Je kunt dit zoeken bij mensen die dichtbij staan, maar als je gelooft ook bij God. Er kwam een interessant gesprek op gang. En die ging ongeveer zo: tiener 'Frans geloof jij in God?' Frans, 'Jazeker'. Tiener 'En jij verlangt ernaar om naar de hemel te gaan?' Frans, 'Ik zou graag bij Hem komen, zeker'. Tiener, 'Geloof jij dat je goed moet leven om bij God te mogen komen? Dan doe jij vast je best omdat God je anders niet toelaat.' (Oei, het gesprek wordt lastiger.) Frans 'Ik geloof in een God die onvoorwaardelijk van mij houdt. Ik kan niks doen waardoor God meer of minder van mij gaat houden. Ik geloof dat Hij/Zij met open armen te wachten staat'. Tiener 'Dan maakt het niet meer uit hoe je leeft. Je mag altijd bij Hem komen.' (Ik dacht bij mijzelf, slimme tiener!) Frans 'Nee, want ik geloof ook in een rechtvaardig God.'

Daar moest toch even over nagedacht worden. Ik denk alleen dat het niet lang duurt of er worden vragen gesteld waar ik dan geen antwoord meer op weet. Voor zulke lastige vragen stuur ik ze gewoon door naar ds. Dick of Jeroen. Ik vind zulke gesprekken echt goud waard. Er worden hele mooie vragen gesteld.

Woensdag 31 maart hebben we met de tieners de PaasChallenge gelopen. De tieners mochten in tweetallen op pad. Ze mochten kiezen uit verschillende personen die tijdens het Paasverhaal een rol hadden gespeeld. Ze werden dan uitgedaagd na te denken. Welke keuzes zou ik eigenlijk gemaakt hebben in zijn of haar schoenen?

De ene laatste opdracht was bij het kruis. Daar mochten ze op een briefje schrijven waarvan ze balen of wat ze wensen. Hiervan is een filmpje gemaakt en laten zien tijdens de Paasnachtdienst. Deze is nog steeds terug te vinden op YouTube. Met de laatste opdracht zijn er zaadjes gepland in bakken voor de kerk. Nu gaan we in de gaten houden of er ook iets uit

gaat groeien. Wij hopen in ieder geval dat er de komende weken ook andere dingen mogen groeien. Als de Corona steeds meer wordt teruggedrongen hoop ik ook dat weer onderling contact mogelijk is.

Met vriendelijke groet en alle goeds,
Frans Brandenburg

CONTACTPERSONEN VOOR THE MEETING:

Frans Brandenburg Jeugd- en Jongerenwerker
jjw@jeugdwerkpgelst.nl
Eva Buurman voorzitter Meetingcommissie
Internet: www.pg-elst.nl/jeugd

DIVERSEN

Het Tempel | Kerk Museum Elst

Voor een bezoek aan het unieke erfgoed in en onder de kerk bent u van harte welkom op elke 1e zaterdag van de maand tussen 13.30 en 16.30 uur. Of u kunt voor andere dagen (met uitzondering van zon- en feestdagen) een rondleiding aanvragen bij mevrouw Gaasbeek, koster@pg-elst.nl.

In verband met het heersende coronavirus is het maximumaantal deelnemers aan een rondleiding beperkt en gelden voor bezoekers een aantal richtlijnen. Ook blijft de crypte dicht in verband met het gebrek aan ventilatie.

Bezoekersinformatie en bezoekersrichtlijnen zijn in de kerk en op de website na te lezen.
www.tempelkerkmuseum.nl

De museumcommissie

Gezocht: Bestuurslid & (aanstaand) Penningmeester (m/v) voor het TEMPEL | KERK MUSEUM ELST

Word jij het nieuwe bestuurslid & penningmeester van de museumcommissie van het Tempel | Kerk Museum? Je bent een volwaardig gesprekspartner in het bestuur en hebt verstand van financiën. Je helpt mee aan de zichtbaarheid van het Tempel | Kerk Museum en behoud van een uniek erfgoed. Het Tempel | Kerk Museum Elst vertelt een bijzonder verhaal.

Het verhaal over een 2000 jaar oude cultusplaats. Door af te dalen onder de kerkvloer beleven onze bezoekers de grootsheid van de overblijfselen van twee tempels uit de Romeinse tijd en een middeleeuwse crypte.

De museumcommissie van het Tempel | Kerk Museum is in 1997 ontstaan op initiatief van een aantal leden van de Protestantse Gemeente (PG) Elst. Deze commissie draagt op vrijwillige basis zorg voor het dagelijks beheer van het museum. Zij organiseert onder meer rondleidingen, educatieve programma's en evenementen. Het bestuur van de museumcommissie is verantwoordelijk voor de coördinatie van de activiteiten in en voor het museum.

De huidige penningmeester stopt per 1 januari 2022. We zoeken iemand die al eerder kan beginnen, zodat je goed ingewerkt kan worden.

Alle vrijwilligers hebben

- interesse voor ons museum en onze bezoekers
- affiniteit met geschiedenis
- respect voor de kerkelijke gemeenschap, waar het museum onderdeel van is en zijn
- bereid de zichtbaarheid van het museum te vergroten
- flexibel inzetbaar, doordeweeks en/of weekenden.

Werkzaamheden van het bestuurslid/de penningmeester: hij/zij

- draagt als bestuurslid bij aan het functioneren van de museumcommissie
- draagt zorg voor de financiële verantwoording van de museumcommissie
- registreert inkomsten en uitgaven met betrekking tot het museum (bankrekening en kasstaat)
- maakt en verzendt nota's ten behoeve van scholen en bezoekersgroepen
- is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarbegroting en voor het opstellen en afsluiten van de jaarrekening
- legt verantwoording af aan de penningmeester van het College van Kerkrentmeesters (KRM) van de PG Elst.
- neemt deel aan bestuur overleggen die ongeveer 1x per maand/per zes weken plaatsvinden
- neemt deel aan vergaderingen en activiteiten van de museumcommissie
- is waar mogelijk actief op andere gebieden binnen de museumcommissie
- en is ongeveer een dagdeel per week beschikbaar.

Wat kun je verwachten?

- Werken met en voor bezoekers op een unieke historische locatie
- Samenwerking met een enthousiaste groep mensen
- betrokken medebestuurders.

Voor je met je werkzaamheden voor het museum aan de slag gaat, word je door de huidige penningmeester ingewerkt. Lijkt het je leuk om met ons in een enthousiast team te werken?

En je al dit jaar in te werken in je nieuwe vrijwilligersfunctie? Neem dan nu contact op voor een vrijblijvende afspraak!

Trijnie Nielen, werkgroep vrijwilligerszaken, Anneke Manche, voorzitter, of via kerkmuseum@pg-elst.nl

Voor informatie over het Tempel | Kerk Museum: www.tempelkerkmuseum.nl

Diederik van Romondt

Beste gemeenteleden

Om maar met de deur in huis te vallen: tot ziens.

Dat is niet het afscheid dat wij voor ogen hadden, maar het is in deze tijden wel de realiteit. Wanneer deze Onderweg is rondgebracht, zijn wij verhuisd. Wij hadden graag op een meer persoonlijke wijze afscheid van jullie genomen. Juist ook omdat deze gemeente zoveel voor ons betekent. Toen wij tien jaar geleden naar Elst kwamen, kenden wij hier niemand. Bij het koffiedrinken na de eerste dienst raakten wij al snel in gesprek en leerden wij hier de eerste mensen kennen. Voor we het wisten had Dick ons tijdens een voorbereidingsgesprek voor ons kerkelijk huwelijk geronseld voor het jeugdwerk (waarvoor dank overigens). En u weet: van het een komt het ander. Wij zijn altijd actief gebleven, Anneke vooral in het jeugdwerk, Vincent later ook in de kerkenraad en, in het bijzonder, voor het Theologisch Café. En voordat wij ons als al te ijverig voorstellen; geconsumeerd hebben wij ook. Wij hebben met veel plezier deelgenomen aan uiteenlopende activiteiten en genoten van de diversiteit aan vieringen.

Onze drie jongens zijn hier gedoopt, hebben de kinderkerk leren kennen en hebben de Stamtafel veelvuldig onveilig gemaakt. Mooie tijden.

Kortom: wij hebben ons hier *thuis* gevoeld. En meer kunnen wij ons niet wensen.

En nu is het moment van afscheid daar. Met pijn in het hart en zin in de toekomst vertrekken wij naar onze nieuwe stek. Waar wij ongetwijfeld ook een mooi thuis zullen vinden.

Wij willen jullie in ieder geval bedanken voor alle mooie momenten die we samen hebben mogen beleven, voor alle hulp die wij gekregen hebben en hebben mogen geven. Het is mooi geweest. Ga met God, en met elkaar, en Hij zal met jullie zijn.

Tot weerziens,
Vincent, Anneke, Iddo, Maarten en Thijmen Vulto

P.S. Mochten jullie omzwervingen jullie eens in de buurt van Gassel brengen, klop dan vooral even op de deur. Als wij er zijn, zijn jullie van harte welkom voor een kop koffie, thee of <<...invullen wat van toepassing is...>> en een praatje.

Lock down

De Lock down gaat steeds meer voelen als een echte afsluiting en uitsluiting. Ik ga steeds meer verlangen naar het kerkgebouw, naar die stille grote ruimte, naar de architectuur, naar de preekstoel en vooral naar de mensen en naar de gesprekjes op het kerkplein. De preken beluisteren via de computer, hoe vernuftig ook, gezellig onderbroken door een kop koffie, zijn toch een surrogaat. Dit laatste woord ken ik als een oorlogsterm: mijn ouders dronken in de laatste jaren van de bezetting surrogaatkoffie. En zo dwalen mijn gedachten naar de gevolgen van de oorlog en komen dan uit bij de preekstoel, ook een overblijfsel uit de oorlog.

Opeens krijg ik de behoefte een oude brief op te zoeken waar de preekstoel in wordt aangehaald. Na enig zoeken vind ik de brief van 6 juni 1951 (dus binnenkort 70 jaar geleden). Daarin wordt de preekstoel van de Hersteld Evangelisch Lutherse Gemeente Amsterdam, die op dat moment nog stond in de voormalige kerk aan de Kloveniersburgwal 50, verkocht aan een commissie van Afgevaardigden van onze Kerkelijke Gemeente Elst voor f. 2.000,-- (TWEË DUIZEND GULDEN).

Deskundigen in Amsterdam hebben verzekerd dat die prijs zeker niet te hoog is, maar de Amsterdamse Ouderlingen hebben gemeend onze, door oorlogsomstandigheden getroffen, Gemeente te moeten helpen. De Ouderlingen in Amsterdam begrepen dat zij 'in dit opzicht ook een taak hadden tegenover onze Gemeente'. Na nog wat technische zaken eindigt de brief met de wens: *'Ouderlingen hopen zeker eens in de gelegenheid te zijn om de kansel in onze Gemeente te komen bezichtigen'*.

Ik heb niet kunnen achterhalen of die wens ooit eens ingewilligd is, maar in de drukke wederopbouwperiode na de oorlog lijkt me dat onwaarschijnlijk.

Om onze eigen saamhorigheid weer op te pakken, na de afsluiting/Lock down, zouden we hier een gezellig project van kunnen maken.
Jan Bouwknecht

Interieurfoto uit 1956

BLIJF IN CONTACT MET UW KERK !

Een verhuizing of huwelijk de geboorte of het overlijden van een gezinslid zijn voorbeelden van veranderingen in de administratie van onze kerkleden. Om de administratie goed intact te kunnen houden stelt uw plaatselijke kerk het zeer op prijs als u deze veranderingen wilt doorgeven.

U kunt hiervoor onderstaand biljet invullen en verzenden aan

Kerkelijk Bureau, St. Maartenstraat 32b, 6661 DA Elst.

MELDING VAN EEN VERANDERING

Hierbij geef ik de volgende wijziging door:

Naam:

Voornamen:

Geboortedatum:

Straat:

Postcode / plaats:

Bovenstaand persoon gezin

gaat perverhuizen naar.....

adres:.....

postcode/woonplaats.....

Wil zich op eigen verzoek laten uitschrijven.

Bovenstaand persoon is

gehuwd d.d. met.....

geboortedatum kerkelijke gezindte.....

gescheiden d.d.

geboren d.d.

overleden d.d. Datum: Handtekening:.....

Melding ziekenhuisopname

Indien u melding wilt maken van een ziekenhuisopname, dan graag onderstaand strookje aan het kerkelijk bureau sturen.

Op is /wordt opgenomen in het ziekenhuis(naam ziekenhuis)

De heer/mevrouw:

Adres: Woonplaats: